

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku,
raseljena lica i izbjeglice

IZVJEŠTAJ
O PRIMJENI ZAKONA O SOCIJALNOJ ZAŠTITI, ZAŠTITI CIVILNIH
ŽRTAVA RATA I ZAŠTITI PORODICE SA DJECOM
U 2012. GODINI

Sarajevo, mart 2013. godine

SADRŽAJ

	Strana
UVOD.....	3
I – SOCIJALNA ZAŠTITA	4
II – ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA	13
III – ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM	18
IV – ZBIRNI PREGLED BROJA KORISNIKA I REALIZOVANA SREDSTVA PO SVIM OBLICIMA ZAŠTITE U 2012. GODINI	23

U V O D

Cilj Izvještaja je da u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine FBiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06 i 14/09), (u daljem tekstu: Federalni zakon), Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 16/02, 8/03, 2/06, 21/06 i 17/10), (u daljem tekstu: Kantonalni zakon), te podzakonskim aktima, kroz analizu broja korisnika osnovnih i dopunskih prava i na osnovu toga izdvojenih sredstava, pokaže stanje u ovoj oblasti u protekloj godini u poređenju sa 2011. godinom.

Izvještaj je rađen na osnovu podataka Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice (u daljem tekstu: Ministarstvo), podataka JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo u čijoj je nadležnosti provođenje dijela zakona iz oblasti socijalne zaštite, te općinskih službi za rad, socijalna pitanja, zdravstvo, izbjegla i raseljena lica koje provode dio zakona iz oblasti zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Na osnovu mjesečnog evidentiranja broja korisnika po općinama i Kantonu ukupno, te izdvojenih sredstava, u Izvještaju su tabelarno dati prosječno mjesečno izračunati podaci, a kroz tekst se ukratko komentariše zabilježeni trend svakog prava pojedinačno, te indexi u odnosu na 2011. godinu.

U protekloj godini je prosječno mjesečno u Kantonu bilo 50.801 korisnika nekog oblika prava za koje se izdvajaju finansijska sredstva, što je oko 11,53% od ukupnog broja stanovnika Kantona Sarajevo (440.744), odnosno za 1% više u odnosu na 2011. godinu. (index 2012/2011 1%)

Ukupno izdvojena sredstva su povećana u odnosu na 2011. godinu za 3% (index 2012/2011 - 1,03).

Podjelimo li prosječno mjesečno izdvojena sredstva sa prosječno mjesečnim brojem korisnika proizilazi da je taj omjer iznosio prosječno mjesečno 112,81 KM po korisniku, što u odnosu na 2011. godinu predstavlja povećanje od 2%.

I - SOCIJALNA ZAŠTITA

Socijalna zaštita je djelatnost usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti građana i njihovih porodica u stanju socijalne potrebe, odnosno trajnog ili privremenog stanja u kojem se nađe pojedinac ili porodica uzrokovano ratnim događanjima, elementarnim nesrećama, ekonomskom situacijom, psihofizičkim stanjem pojedinca i drugim uzrocima koji se ne mogu otkloniti bez pomoći društvene zajednice.

1. Korisnici socijalne zaštite

Korisnici socijalne zaštite u smislu primjene Federalnog i Kantonalnog zakona su lica i porodice koje se nalaze u stanju socijalne potrebe i to:

- djeca bez roditeljskog staranja (304),
- lica sa invaliditetom i lica ometene u fizičkom ili psihičkom razvoju (9.383),
- djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama (1.020),
- odgojno zanemarena djeca (341),
- odgojno zapuštena djeca (376),
- materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica (529)
- stara lica bez porodičnog staranja (3.088)
- lica sa društveno negativnim ponašanjem (71)
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite (12.585),
- lica i porodice koja bi svoju socijalnu sigurnost trebali ostvariti od primanja u skladu sa članom 8. Kantonalnog zakona, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih osnovnih životnih potreba (2.138) i
- lica izložena zlostavljanju i nasilju u porodici (1.554).

Prema podacima JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ datim u tabeli 1. ukupan broj korisnika socijalne zaštite po kategorijama evidentiranim u službama socijalne zaštite općina u 2012.godini iznosio je 31.389, odnosno 1% manje u odnosu na 2011.godinu.

Iz podataka prezentiranih u navedenoj tabeli evidentno je da je najveći broj korisnika po kategorijama evidentiran u Općini Novi Grad 8.326, a najmanji u Općini Trnovo 243.

U 2012. godini zabilježen je porast broja korisnika u kategoriji odgojno zapuštene djece za 23%, starih lica bez porodičnog staranja 14%, lica sa društveno negativnim ponašanjem 11%, lica i porodica u stanju socijalne potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik zaštite za 4%. Smanjenje broja korisnika zabilježeno je u kategoriji odgojno zanemarena djece za 32%, djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama 12%, lica sa invaliditetom i lica ometenih u psiho-fizičkom razvoju i lica izloženih nasilju 8%, djece bez roditeljskog staranja 2% i lica i porodica koji bi svoju socijalnu sigurnost trebali ostvariti od primanja u skladu sa članom 8. Kantonalnog zakona, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih životnih potreba za 1%.

Tabela broj 1. Pregled korisnika socijalne zaštite evidentiranih u službama socijalne zaštite općina za 2012. godinu

SLUŽBE SOCIJALNE ZAŠTITE OPĆINE	KATEGORIJE											UKUPNO	%	INDEX 2012/2011
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
STARI GRAD	32	1.060	386	44	20	56	248	7	1.618	234	243	3.948	12,58	1,01
CENTAR	45	1.169	59	56	53	77	360	0	1.355	184	221	3.579	11,40	0,96
NOVO SARAJEVO	28	1.528	67	24	15	79	274	27	1.935	290	292	4.559	14,52	0,91
NOVI GRAD	113	2.636	286	116	128	142	501	4	3.310	482	608	8.326	26,53	0,95
ILIDŽA	28	1.293	34	49	86	80	546	3	1.590	287	33	4.029	12,84	1,00
HADŽIĆI	15	576	76	22	18	11	520	2	762	145	30	2.177	6,94	1,21
VOGOŠĆA	19	603	20	22	35	33	270	26	942	78	60	2.108	6,72	1,06
ILIJAS	24	464	92	8	21	47	314	2	980	401	67	2.420	7,71	1,12
TRNOVO	0	54	0	0	0	4	55	0	93	37	0	243	0,77	0,66
UKUPNO OPĆINE	304	9.383	1.020	341	376	529	3.088	71	12.585	2.138	1.554	31.389	100,00	0,99
%	0,97	29,89	3,25	1,09	1,20	1,69	9,84	0,23	40,09	6,81	4,95	100,00		
INDEX 2012/2011	0,98	0,92	0,88	0,68	1,23	0,94	1,14	1,11	1,04	0,99	0,92	0,99		
UKUPNO KANTON												31.389	100,00	0,99

LEGENDA :

1. Djeca bez roditeljskog staranja
2. Lica sa invaliditetom i osobe ometena u fiz. i psih. razvoju
3. Djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama
4. Odgojno zanemarena djeca
5. Odgojno zapuštena djeca
6. Materijalno neobezbjeđene i za rad nesposobna lica
7. Stara lica bez porodičnog staranja
8. Lica sa društveno negativnim ponašanjem
9. Lica i porodice u stanju soc. potrebe kojima je usljed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik zaštite
10. Lica i porodice koja bi svoju socijalnu sigurnost trebali ostvariti od primanja u skladu sa članom 8. Kantonalnog zakona, a ta primanja nisu dovoljna za podmirenje njihovih osnovnih životnih potreba i
11. Lica izložene zlostavljanju i nasilju u porodici

2. Materijalna pomoć kao oblik socijalne zaštite

Naprijed navedenim korisnicima u skladu sa Federalnim i Kantonalnim zakonom i podzakonskim aktima pružaju se slijedeći oblici socijalne zaštite:

1. stalna novčana pomoć,
2. dodatak za njegu i pomoć od druge osobe,
3. novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica za stara i nemoćna lica,
4. jednokratna novčana pomoć,
5. izuzetna novčana pomoć,
6. novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje lica sa psiho-fizičkim smetnjama,
7. smještaj u drugu porodicu,
8. smještaj u ustanove socijalne zaštite,
9. zdravstvena zaštita,
10. vanredno školovanje,
11. subvencioniranje troškova grijanja,
12. subvencioniranje troškova dženaze-sahrane-ukopa,
13. topli obrok u javnim kuhinjama,
14. ljekarske komisije.

Postupak za ostvarivanje naprijed navedenih prava po osnovu zakona i podzakonskih akata u prvom stepenu provode službe socijalne zaštite prema mjestu prebivališta podnosioca zahtjeva. U Kantonu Sarajevo u 2012. godini evidentirano je ukupno 14.551 korisnika koji su ostvarili naprijed navedene oblike zaštite kako slijedi:

1. Stalnu novčanu pomoć sa dodatkom za plaćanje komunalnih usluga u 2012.godini prosječno mjesečno ostvarilo je 553 korisnika, odnosno 3% manje u poređenju sa 2011. godinom. Za ovaj oblik zaštite prosječno mjesečno izdvojeno je oko 179,00 KM po korisniku. U ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 3,83%. Najveći prosječni broj korisnika ovog prava evidentiran je u Općini Novi Grad (140), a najmanji u Općini Trnovo (6). Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u Općini Hadžići i Novi Grad, dok se u ostalim općinama evidentira index smanjenja broja korisnika.

2. Dodatak za njegu i pomoć od druge osobe (I i II grupa) i novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica za stara i nemoćna lica u 2012.godini prosječno mjesečno ostvarilo je 3.343 korisnika, odnosno 13% više u poređenju sa 2011. godinom. Za ovaj oblik zaštite izdvojen je prosječno mjesečno iznos od oko 92 KM po korisniku. U ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa procentom od 23,17%. Najveći broj korisnika zabilježen je u Općini Novi Grad (597), a najmanji u Općini Trnovo (142). Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u svim općinama Kantona Sarajevo, izuzev Općine Trnovo gdje se evidentira index smanjenja (index 2012/2011 – 0,99). Razlog povećanja broja korisnika u svim općinama Kantona Sarajevo izuzev općine Trnovo je uvođenje u pravo 90% i 100% invaliditetnih lica starijih od 65 godina po osnovu Izmjena i dopuna Kantonalnog zakona.

3. Jednokratnu novčanu pomoć u 2012. godini prosječno mjesečno ostvarilo je 370 korisnika, odnosno 13% više u odnosu na 2011. godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je oko 100,00 KM po korisniku i u ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 2,56%. U odnosu na 2011.godinu broj korisnika jednokratnih novčanih pomoći povećan je u svim općinama Kantona Sarajevo, osim u Općini Centar, u kojoj je zabilježeno smanjenje korisnika ovog oblika zaštite za 2% (index 2012/2011-0,98). Sve lošija ekonomsko-socijalna situacija uzrok je povećanja broj korisnika ovog prava.

1. Izuzetnu novčanu pomoć u 2012. godini prosječno mjesečno ostvario je 35 korisnika, odnosno 21% više u odnosu na 2011. godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je po korisniku 236,00 KM i u ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 0,24%. Najveći prosječni mjesečni broj korisnika evidentiran je u Općini Novi Grad (16), dok u Općini Trnovo nije evidentiran nijedan korisnik ovog prava. Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u svim općinama Kantona Sarajevo, izuzev Općine Hadžići i Trnovo. Razlog povećanja broja korisnika ovog oblika zaštite je porast broja lica i porodica u stanju socijalne potrebe izazvane posebnim okolnostima (bolest, povratak sa liječenja, smrt jednog ili više članova porodice, elementarne nepogoda, otpuštanja sa izdržavanja zatvorske kazna i sl.) .

5. Novčanu nakanadu za vrijeme čekanja na zaposlenje za lica osposobljena za život i rad pod specijalnim uslovima u 2012. godini prosječno mjesečno ostvario je 501 korisnik, odnosno 3% više u odnosu na 2011.godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je prosječno mjesečno oko 121,00 KM po korisniku i u ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 3,47%. Najveći broj korisnika ovog oblika zaštite evidentiran je u Općini Novi Grad (182) a najmanji u Općini Trnovo (3). Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općinama Novo Sarajevo, Novi Grad, Ilidža i Vogošća, dok se u ostalim općinama evidentira index smanjenja broja korisnika.

6. Smještaj u drugu porodicu u 2012.godini prosječno mjesečno ostvarilo je 53 korisnika, odnosno 2% manje u odnosu na 2011.godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je oko 434,00 KM po korisniku mjesečno i u ukupnom broju korisnika ovaj oblik zaštite učestvuje sa 0,37%. Najveći broj korisnika ovog oblika zaštite zabilježen je u Općini Novi Grad (12), dok u Općini Trnovo nije evidentiran nijedan korisnik ovog prava. Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općinama Hadžići, Vogošća, Novo Sarajevo i Centar, dok se u ostalim općinama evidentira index smanjenja broja korisnika.

7. Smještaj u ustanove socijalne zaštite prosječno mjesečno ostvarilo je 844 korisnika, odnosno za 2% više korisnika u odnosu na 2011. godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je oko 594,00 KM po korisniku i u ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 5,85%. Najveći broj korisnika ovog oblika zaštite evidentiran je Općini Novi Grad (227), a najmanji u Općini Trnovo (6). Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općinama Centar, Novi Grad, Ilidža, Vogošća i Trnovo, dok se u ostalim općinama evidentira index smanjenja broja korisnika. Iz prezentovanih podataka je vidljivo da se ovaj oblik zaštite, kao institucionalni oblik zbrinjavanja korisnika, više primjenjuje u odnosu na smještaj korisnika u drugu porodicu.

8. Zdravstvenu zaštitu u 2012. godini prosječno mjesečno ostvario je 1.943 korisnika, odnosno za 1% više korisnika u odnosu na 2011.godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je 20,00 KM po korisniku i u ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 13,47%. Najveći broj korisnika ovog prava evidentiran je u Općini Novi Grad (502), a najmanji u Općini Trnovo (84). Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općinama Stari Grad, Novo Sarajevo, Novi Grad, Hadžići, Vogošća i Ilijaš, dok se u ostalim općinama evidentira index smanjenja broja korisnika.

9. Vanredno školovanje u 2012. godini prosječno mjesečno ostvarilo je 6 korisnika u prosječnom mjesečnom iznosu od 941,00 KM po korisniku. U ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 0,04%. Prosječni mjesečni broj korisnika ovog oblika zaštite ostao na nivou 2011.godine. Index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je jedino u Općini Novi Grad.

10. Subvencioniranje troškova grijanja u 2012. godini ostvarilo je prosječno mjesečno 760 korisnika, odnosno 17% manje u odnosu na 2011.godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je 70,00 KM po korisniku i u ukupnom broju korisnika ovaj oblik socijalnih davanja učestvuje sa 5,27%. U ukupnom broju korisnika, prosječno mjesečno 26,42% je korisnika čvrstog goriva, 15,01% centralnog grijanje, a 20,07% gasa i 28,49% korisnika električne energije. Najveći broj korisnika zabilježen je u Općini Novi Grad (161), a najmanji u Općini Trnovo (53). Najveći index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općini Trnovo (index 2012/2011-3,14) i Općini Vogošća (index 2012/2011-1,27), dok se u ostalim općinama evidentira index smanjenja broja korisnika.

11. Subvencioniranje troškova dženaze/sahrane/ukopa u 2012.godini prosječno mjesečno realizovano je za 8 odraslih i 1 mrtvorodeno dijete, odnosno broj realizovanih dženaza/sahrana/ukopa smanjen je za 33% u odnosu na 2011.godinu. Po ovom pravu prosječno mjesečno realizovano je 769,00 KM i u ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 0,06%. Najveći index rasta navedenog prava u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u Općini Stari Grad (index 2012/2011-1,75) i Općini Ilidža (index 2012/2011-1,17), dok se u ostalim općinama evidentira index smanjenja.

12. Pravo na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo u 2012.godini prosječno mjesečno ostvarilo je 6.011 korisnika, odnosno 8% više u odnosu na 2011.godinu. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je oko 44,00 KM po korisniku mjesečno i u ukupnom broju korisnika socijalnih davanja ovaj oblik socijalne zaštite učestvuje sa 41,66%. Po kuhinjama, udio korisnika je slijedeći: "Crveni križ" 38,52%, "Merhamet" 24,34%, "Stari Grad" 19,88%, "Kruh Svetog Ante" 11,79% i Caritas 5,47%. Najveći broj korisnika ovog prava evidentiran je u Općini Novi Grad (1945), a najmanji u Općini Ilijaš (72). U svim općinama Kantona Sarajevo došlo je do porasta broja korisnika. Najveći index rasta broja korisnika u odnosu na 2011.godinu zabilježen je u Općini Hadžići (index 2012/2011 3,49) i Općini Ilijaš (index 2012/2011-1,72).

3. Ostali oblici zaštite

a) Pravo na rješavanje stambenih potreba

U skladu sa Odlukom o davanju u zakup stanova, poslovnih prostora i garaža u objektima O-9 i O-10 na lokaciji „Otes“, Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice dodjeljena su 52 stana koji su dodjeljeni na korištenje licima u stanju socijalnih potreba.

U skladu sa Odlukom o oslobađanju troškova ili dijela troškova zakupnine stana i troškova održavanja zajedničkih prostorija i uređaja u objektima O-9 i O-10 svi korisnici stanova na pomenutoj lokaciji ostvarili su pravo na oslobađanje plaćanja stanarine u 100% iznosu.

b) Pravo na sufinansiranje podstanarstva

U skladu sa Zaključkom Vlade Kantona Sarajevo, broj: 02-05-8403-28/12 od 29.03.2012.godine za 48 lica i porodica iz kategorije socijalno ugroženih data je saglasnost na mišljenje JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo o potrebi sufinansiranja smještaja. Za ovu namjenu izdvojeno je ukupno 81.010,00 KM .

c) Usluge stručnog socijalnog rada

Osim navedenog, licima i porodicama u stanju socijalnih potreba, putem JU Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo, pružaju se usluge stručnog socijalnog rada.

Korisnicima socijalne zaštite u 2012. godini regulisano je 153.530 oblika, mjera i usluga stručnog socijalnog rada, što je za 1% više u odnosu na 2011. godinu.

d) Naturalno davanje

Putem JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ Sarajevo za 2.495 školske djece obezbijeden je školski pribor u ukupnom iznosu od 17.314,66 KM.

e) Dodatni oblici zaštite

- Protokol i Ugovor sa SOS-Kinderdorfom internacional vezan za smještaj djece bez roditeljskog staranja u SOS Selo Sarajevo i Gračanica. Prosječno mjesečno u navdenim dječijim selima bilo je smješteno 90 djece. Za ovaj oblik zaštite izdvojeno je 42.000,00 KM na mjesečnom nivou.
- Protokol o saradnji sa Fondacijom lokalne demokratije u realizaciji projekta „Sigurna kuća“ čiji je sastavni dio Ugovor o smještaju socijalno ugroženih lica žrtava nasilja u porodici. U Sigurnoj kući u 2012. godini prosječno mjesečno boravilo je 33 lica izloženih nasilju u porodici. Za ovaj vid zbrinjavanja iz Budžeta JU „Kantonalni centar za socijalni rad“ izdvojeno je prosječno mjesečno 20.000,00 KM.
- Protokol za zaštitu djece koja borave na ulici potpisan sa "Kantonalni centar za socijalni rad", Ministarstva obrazovanja i nauke, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva zdravstva na zaštitu i pružanju pomoći djece koja se bave prosjačenjem i radom na ulici.
- Protokol o saradnji i prevenciji prosjačenja, skitnje i nelegalne ulične prodaje na području Kantona Sarajevo potpisan sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, Ministarstvom pravde i uprave, Ministarstvom zdravstva, Ministarstvom privrede, Ministarstvom prostornog uređenja i okoliša u svrhu prevencije i suzbijanja prosjačenja, skitnje i nelegalne ulične prodaje na području Kantona Sarajevo.

Osnov za utvrđivanje visine naprijed navedenih materijalnih davanja u oblasti socijalne zaštite po Kantonalnom zakonu je prosječna neto plaća ostvarena u Kantonu Sarajevo u prethodnoj godini (2011. godina), pomnožena sa odgovarajućim koeficijentom koja prema Uredbi o visini koeficijenta za obračun prosječne neto plaće ostvarene u Kantonu Sarajevo u 2011. godini donesenoj od strane Vlade Kantona Sarajevo iznosi 600,00 KM.

Statistički prikaz broja korisnika po općinama Kantona Sarajevo, oblicima zaštite i realizovanim novčanim sredstvima po istim u 2012. godini dati su u tabeli 1.1 i 1.2. Tabele sadrže i indekse 2012/2011 u svrhu praćenja stanja u oblasti socijalne zaštite, odnosno broja korisnika po propisanim pravima.

Iz statističkih podataka prezentovanih u tabeli 1. evidentno je da je ukupan broj korisnika oblika materijalnih davanja u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu povećan za 5%. U svim općinama Kantona Sarajevo došlo je do porasta broja korisnika materijalnih prava. Najveće povećanje bilo je u Općini Trnovo (index 2012/2011-1,13), a najmanje u Općini Ilijaš (index 2012/2011-1,02). Kada su u pitanju oblici zaštite, najveći index rasta bilježi se među korisnicima izuzetne novčane pomoći (index 1,21), dok je u ukupnom broju korisnika, najveći broj korisnika prava na topli obrok (6.011).

Iz tabele 1.2. u kojoj je dat pregled realizovanih sredstava za socijalnu zaštitu, vidljivo je da je u 2012. godini visina prosječno mjesečno realizovanih sredstava po oblicima materijalnih davanja iznosila 1.156.453,00 KM što je za 6% više u odnosu na 2011. godinu. Od prosječno mjesečno realizovanih sredstava po oblicima materijalnih davanja u iznosu od 1.156.453,00 KM, najveći dio u iznosu od 501.414,00 KM je realizovan za smještaj u ustanove socijalne zaštite. Zatim slijede

izdvajanja za dodatak za njegu od druge osobe i novčana naknada za njegu od strane drugog lica za stara i nemoćna lica u iznosu od 308.468,00 KM, za narodne kuhinje 263.837,00 KM, stalnu novčanu pomoć 99.341,00 KM, smještaj socijalnih kategorija 79.585,00 KM, subvencioniranje troškova grijanja 63.977,00 KM, novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje 61.040,00 KM, zdravstvenu zaštitu 39.932,00 KM, jednokratne novčane pomoći 36.424,00 KM, smještaj u drugu porodicu 23.037,00 KM, subvencioniranje troškova dženaza/sahrana/ukopa 8.898,00 KM i vanredno školovanje 5.646,00 KM.

Posmatrano po općinama, najveći iznos realizovanih sredstava prosječno mjesečno bio je u općini Novi Grad 271.642,00 KM i općini Ilidža 169.519,00 KM, a najniže izdvajanje za korisnike u općini Trnovo 24.658,00 KM i općini Vogošća 69.798,00 KM.

Ukupno posmatrano u oblasti socijalne zaštite ukupan broj korisnika u 2012.godini iznosio je 14.551,00, odnosno 5% više u odnosu na 2011.godinu. Realiovana sredstva po svim oblicima materijalnih davanja u 2012.godini prosječno mjesečno iznosila su 1.533.178,00 KM, odnosno 6% više u odnosu na 2011.godinu.

Tabela broj 1.1. Pregled broja korisnika materijalnih pomoći kao oblika socijalne zaštite u 2012. godini

OPĆINA	PROSJEČNI MJESEČNI BROJ KORISNIKA												UKUPNO	%	INDEX 2012/2011
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
STARI GRAD	81	271	60	5	41	2	109	239	1	81	2	819	1.711	11,86	1,07
CENTAR	82	314	28	1	61	11	132	223	1	73	2	808	1.736	12,03	1,04
NOVO SARAJEVO	78	351	59	3	65	12	127	191	1	105	1	1.086	2.079	14,41	1,05
NOVI GRAD	140	597	76	16	182	8	227	502	1	161	2	1.945	3.857	26,73	1,05
ILIDŽA	84	572	34	1	61	10	116	354	0	107	1	1.057	2.397	16,61	1,08
HADŽIĆI	18	433	31	0	24	7	40	103	0	37	0	52	745	5,16	1,04
VOGOŠĆA	19	340	28	1	29	2	36	94	1	37	0	172	759	5,26	1,08
ILJAŠ	45	323	54	8	35	1	51	153	1	106	0	72	849	5,88	1,02
TRNOVO	6	142	0	0	3	0	6	84	0	53	0	0	294	2,04	1,13
UKUPNO OPĆINE	553	3.343	370	35	501	53	844	1.943	6	760	8	6.011	14.427	100,00	1,05
%	3,83	23,17	2,56	0,24	3,47	0,37	5,85	13,47	0,04	5,27	0,06	41,66	100,00	99,15	
INDEX 2012/2011	0,97	1,13	1,13	1,21	1,03	0,98	1,02	1,01	1,00	0,83	0,67	1,08	1,05		
OSTALO:															
PREGLED LJEKARSKIH KOMISIJA												123	99,19	0,81	
MRTVOROĐENA DJECA											1	1	0,81	1,00	
UKUPNO OSTALO												124	0,85	100,00	0,81
UKUPNO KANTON													14,551	100,00	1,05

LEGENDA :

1. Stalna novčana pomoć
2. Dodatak za njegu i pomoć od druge osobe i novčana naknada za pomoć i njegu od strane osobe za stara i nemoćna lica
3. Jednokratna novčana pomoć
4. Izuzetna novčana pomoć
5. Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje,
6. Smještaj u drugu porodicu

7. Smještaj u ustanove socijalne zaštite
8. Zdravstvena zaštita
9. Vanredno školovanje
10. Subvencioniranje troškova grijanja
11. Subvencioniranje troškova dženaza/sahrana/ukopa
12. Narodne kuhinje

Tabela broj 1.2. Pregled realizovanih sredstava socijalne zaštite u 2012.godini (KM)

OPĆINA	PROSJEČNO MJESEČNO REALIZOVANA SREDSTVA											UKUPNO	%	INDEX 2012/2011	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.				
STARI GRAD	14.185	25.037	5.301	1.080	4.990	1.031	69,412	4.857	916	7.047	1.855	135.711	11,74	1,00	
CENTAR	15.063	28.916	2.769	320	7.360	4.592	78.320	4.473	810	5.985	1.598	150.206	12,99	1,05	
NOVO SARAJEVO	13.738	32.238	6.651	780	7.860	4.343	78.138	3.873	820	8.278	989	157.708	13,64	1,03	
NOVI GRAD	25.024	54.988	6.797	3.720	21.960	3.561	127.956	10.392	760	14.053	2.431	271.642	23,49	1,09	
ILIDŽA	15.539	52.733	3.209	256	7.870	4.908	66.701	7.375	384	9.462	1.082	169.519	14,66	1,07	
HADŽIĆI	3.044	40.058	2.985	20	2.910	2.823	26.497	2.172	241	3.144	525	84.419	7,30	1,01	
VOGOŠĆA	3.626	31.523	3.295	260	3.480	1.144	20.989	1.951	791	2.739		69.798	6,04	1,07	
ILIJAS	8.057	29.943	5.417	1.840	4.250	635	28.975	3.122	924	9,211	418	92.792	8,02	1,04	
TRNOVO	1.065	13.032			360		4.426	1.717		4.058		24.658	2,13	1,13	
UKUPNO OPĆINE	99.341	308.468	36.424	8.276	61.040	23.037	501.414	39.932	5.646	63.977	8.898	1,156.453	100,00	1,05	
%	8,59	26,67	3,15	0,72	5,28	1,99	43,36	3,45	0,49	5,53	0,77	100,00	75,43		
Index 2012/2011	0,97	1,12	1,17	1,24	1,03	0,97	1,03	1,05	1,33	1,01	0,96	1,05			
OSTALO:															
Narodne kuhinje												263.837	70,03	1,22	
Pomoć ustanovama i građanima												16.916	4,49	0,84	
Smještaj socijalnih kategorija												79.585	21,13	1,05	
Troškovi ljekarske komisije												11.043	2,93	0,12	
Sahrana mrtvorodne djece											344	344	0,09	1,56	
PTT troškovi												5.000	1,33	0,29	
UKUPNO OSTALO												376.725	24,57	100,00	1,10
UKUPNO KANTON												1,533.178	100,00	1,06	

LEGENDA:

1. Stalna novčana pomoć	6. Smještaj u drugu porodicu
2. Dodatak za njegu i pomoć od druge osobe i novčana naknada za pomoć i njegu od strane osobe za stara i nemoćna lica	7. Smještaj u ustanove socijalne zaštite
3. Jednokratna novčana pomoć	8. Zdravstvena zaštita
4. Izuzetna novčana pomoć	9. Vanredno školovanje
5. Novčana naknada za vrijeme čekanja na zaposlenje	10. Subvencioniranje troškova grijanja
	11. Subvencioniranje troškova dženaza/sahrana/ukopa

II - ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

U skladu sa Federalnim i Kantonalnim zakonom osnovna i dopunska prava koja mogu ostvariti civilne žrtve rata su:

1. lična invalidnina,
2. lično novčano primanje,
3. dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica,
4. ortopedski dodatak,
5. porodična invalidnina,
6. zdravstvena zaštita,
7. pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala,
8. osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija),
9. prioritetno zapošljavanje,
10. prioritetno stambeno zbrinjavanje,
11. psihološka pomoć i pravna pomoć.

Postupak za ostvarivanje naprijed navedenih prava civilnih žrtava rata u prvom stepenu provode općinski organi uprave Kantona Sarajevo. U 2012 godini evidentirano je 5.421 korisnika koji su ostvarili naprijed navedena prava vezana za materijalna davanja i to:

1. Lična invalidnina

Ličnu invalidninu u 2012. godini, prosječno mjesečno ostvarilo je 1.913 korisnika, odnosno 2% manje u poređenju sa 2011.godinom u rasponu od 103,34 KM (VI. grupa, 60% oštećenja organizma) do 574,10 KM (I gupa, 100% oštećenja organizma). U ukupnom broju korisnika ovaj oblik zaštite učestvuje sa 35,35%. Najveći broj korisnika ovog oblika zaštite zabilježeno je u Općini Novi Grad (678), a najmanji u Općini Trnovo (10). Index rasta broja korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općinama Ilijaš i Trnovo, dok se u ostalim općinama evidentira smanjenje broja korisnika.

2. Lično novčano primanje za lica iz člana 54. stav 3. Zakona

Lično novčano primanje za lica iz člana 54. stav 3. Zakona ostvarilo je prosječno mjesečno 415 korisnika i to 574,10 KM po korisniku, odnosno 6% više u odnosu na 2011. godinu. U ukupnom broju korisnika ovaj oblik zaštite učestvuje sa 7,67%. Najveći broj korisnika ovog oblika zaštite evidentiran je u Općini Novi Grad (132), a najmanji u Općini Stari Grad (9). U Općini Trnovo nije evidentiran nijedan korisnik ovog prava. Index rasta broja korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u svim općinama Kantona Sarajevo, izuzev Općine Hadžići (index 2012/2011-0,99).

3. Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica

Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica ostvarilo je prosječno mjesečno 128 korisnika i za ovaj oblik zaštite isplaćeno je u rasponu od 287,05 KM (za III. stepen invalidnosti – 50%) do 574,10 KM (za I. stepen invalidnosti – 100%), odnosno 2% manje u odnosu na 2011.godinu. U ukupnom broju korisnika ovaj oblik zaštite učestvuje sa 2,37%. Najveći broj korisnika ovog oblika zaštite evidentiran je u Općini Novi Grad (51), a najmanji u Općini Ilijaš (3). U Općini Trnovo nije evidentiran nijedan korisnik ovog prava. Index broja korisnika ovog prava ostao je na nivou 2011.godine, izuzev u općinama Centar (index 2012/2011-0,93) i Ilidža (index 2012/2011-0,94).

4. Ortopedski dodatak

Ortopedski dodatak ostvarilo je prosječno mjesečno 698 korisnika i za ovaj oblik zaštite isplaćeno je od 97,59 KM (za III stepen invalidnosti), 126,30 KM (za II. stepen invalidnosti) i 166,49 KM (za I. stepen invalidnosti), odnosno 1% manje na 2011.godinu. Najveći broj korisnika ovog prava evidentiran je u Općini Novi Grad (215), a najmanji u Općini Trnovo (4). Index broja korisnika ovog prava ostao je na nivou 2011.godine (index 2012/2011-1,00).

5. Porodična invalidnina

Porodičnu invalidninu ostvarilo je prosječno mjesečno 1.963 korisnika i za ovaj oblik zaštite isplaćeno je od 246,86 KM (za jednog člana porodice) do 373,16 KM (za četiri i više članova porodice). Za korisnike u 2012.godini čiji prihod prelazi iznos prosječne neto plaće ostvarene u Federaciji BiH u 2011.godini porodična invalidnina se umanjivala za 50%. Broj korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu smanjio se za 1%. U ukupnom broju korisnika ovaj oblik zaštite učestvuje sa 36,28%. Najveći broj korisnika ovog oblika zaštite evidentiran je u Općini Novi Grad (598) i Općini Ilidža (308), a najmanji u Općini Trnovo (11) i Općini Hadžići (71). Index rasta broja korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općinama Stari Grad (index 2012/2011-1,02) i Vogošća (index 2012/2011-1,03), dok je u ostalim općinama evidentiran index smanjenja broja korisnika.

6. Zdravstvena zaštita

Civilne žrtve rata i članovi njihovog domaćinstva ostvaruju pravo po Kantonalnom zakonu na zdravstvenu zaštitu, ako to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu. Ovo pravo u 2012.godini ostvarilo je prosječno mjesečno 294 korisnika. Broj korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu smanjen je za 3%. Ovaj oblik zaštite u ukupnom broju korisnika učestvuje sa 5,43%. Najveći broj korisnika evidentiran je u Općini Novi Grad (80), a najmanji u Općini Ilijaš (10). U Općini Trnovo nije bilo evidentiranih korisnika ovog prava. Index rasta broja korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općini Ilijaš (index 2012/2011-1,10) i Novi Grad (index 2012/2011-1,06), dok je u ostalim općinama evidentiran index smanjenja broja korisnika.

Kategorija ostalo:

Broj pregleda komisije za ocjenu oštećenja organizma

Prvostepena i Drugostepena ljekarska komisija dala je 10 nalaza i mišljenja o visini oštećenja organizma podnosioca zahtjeva, a u cilju eventualnog priznavanja statusa civilne žrtve rata i pripadajućih prava po tom osnovu.

7. Pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala

U 2012.godini nije evidentiran nijedan korisnik koji je ostvario pravo na pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala.

8. Osposobljavanje za rad i prioritarno zapošljavanje

Civilne žrtve rata imaju prioritarno pravo na osposobljavanje za rad (profesionalna rehabilitacija, prekvalifikacija i dokvalifikacija) i pravo na prioritarno zapošljavanje pod uvjetima i na način predviđen aktivnom politikom zapošljavanja, koja se provodi u skladu sa propisima o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Osnov za utvrđivanje novčanih davanja iznosa po osnovu zaštite civilnih žrtava rata je Odluka o visini osnovice za utvrđivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko-invalidske zaštite u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2008.godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 18/8) koja se mjesečno usklađuje sa koeficijentima za usklađivanje visine mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko-invalidske zaštite u Federaciji BiH, a koju donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Sredstva za isplatu po osnovu zaštite civilnih žrtava rata obezbjeđuju se u omjeru 70% iz Budžeta Federacije BiH i 30% iz Budžeta Kantona Sarajevo. Potrebno je istaći da su od 01.07.2010.godine sva novčana davanja za civilne žrtve rata u Federaciji BiH po osnovu Zakona o načinu ostvarivanja ušteta u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 50/09) bila umanjena za 10%. Prestankom važenja navedenog zakona od 01.07.2012.godine, osnovica za obračun novčanih davanja iznosi 574,10 KM.

Statistički prikaz broja korisnika po općinama Kantona Sarajevo, oblicima zaštite i realizovanim novčanim sredstvima po istim u 2012.godini dati su u tabeli 2.1. i 2.2. tabele sadrže i indekse 2012/2011, s ciljem praćenja stanja u oblasti zaštite civilnih žrtava rata, odnosno broja korisnika po propisanim pravima i izdvojenim budžetskim sredstvima po istim.

Iz statističkih podataka prezentovanih u tabeli 2.1. evidentno je da je ukupan broj korisnika po osnovu zaštite civilnih žrtava rata (5.421) u 2012.godini u odnosu na 2011.godinu smanjen za 1%. Po svim propisanim oblicima zaštite bilježi se smanjenje broja korisnika izuzev korisnika prava na lično novčano primanje za lica iz člana 54. stav 3. Zakona (posebna kategorija civilnih žrtava rata, odnosno lica koja su preživjela seksualno zlostavljanje i silovanje).

Iz tabele 2.2. u kojoj je dat pregled realizovanih sredstava po osnovu civilnih žrtava rata, vidljivo je da je u 2012.godini visina prosječno mjesečno realizovanih sredstava po oblicima materijalnih davanja iznosila 1.226.186,00 KM, od čega iz Budžeta Kantona Sarajevo isplaćeno je 347.552,40 KM, a iz primljenog granta iz Federacije 810.955,60 KM.

Tabela broj 2.1. Pregled broja korisnika po osnovu zaštite CZR u 2012. godini

OPĆINA	PROSJEČNI MJESEČNI BROJ KORISNIKA						UKUPNO	%	INDEX 2012/2011
	1	2	3	4	5	6			
STARI GRAD	159	9	9	58	202	10	447	8,26	1,01
CENTAR	293	15	22	146	223	36	735	13,58	0,97
NOVO SARAJEVO	294	74	19	115	326	34	862	15,93	0,99
NOVI GRAD	678	132	51	215	598	80	1.754	32,42	0,99
ILIDŽA	255	82	16	82	308	94	837	15,47	0,98
HADŽIĆI	62	32	4	30	71	16	215	3,97	0,98
VOGOŠĆA	108	47	4	37	132	14	342	6,32	1,00
ILJAŠ	54	24	3	11	92	10	194	3,59	1,04
TRNOVO	10	0	0	4	11	0	25	0,46	1,00
UKUPNO OPĆINE	1.913	415	128	698	1.963	294	5.411	100,00	
%	35,35	7,67	2,37	12,90	36,28	5,43	100,00	99,82%	
INDEX 2012./2011	0,98	1,06	0,98	0,99	0,99	0,97	0,99		
OSTALO:									
POM. U TROŠ LIJEČ. I NAB. ORT. POMAGALA								0,00	
BROJ PREGLEDA KOMISIJE ZA OCJENU OŠTEĆENJA ORGANIZMA							10	100,00	0,67
UKUPNO OSTALO							10	0,18	0,67
UKUPNO KANTON							5.421	100,00	0,99

LEGENDA :

1. Lična invalidnina
2. Lično novčano primanje za lica iz člana 54. stav 3. Zakona
3. Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica
4. Ortopedski dodatak
5. Porodična invalidnina
6. Zdravstvena zaštita

Tabela broj 2.2. Pregled realizovanih sredstava po osnovu CŽR u 2012. godini (KM)

OPĆINA	PROSJEČNO MJESEČNO REALIZOVANA SREDSTVA							UKUPNO	%	INDEX 2012/2011
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.			
STARI GRAD	34.671	5.449	4.435	6.895	47.828	200	0	99.478	8,11	1,09
CENTAR	63.248	8.383	11.190	17.056	50.879	725	1	151.482	12,35	1,04
NOVO SARAJEVO	58.235	41.109	8.437	13.502	76.064	680	0	198.027	16,15	1,06
NOVI GRAD	134.093	72.210	23.432	25.841	144.459	1.592	0	401.627	32,75	1,06
ILIDŽA	46.536	45.637	8.005	9.441	73.107	1.870	0	184.596	15,05	1,06
HADŽIĆI	12.974	17.774	1.893	3.601	17.118	325	0	53.685	4,38	1,05
VOGOŠĆA	19.704	25.977	2.163	4.242	31.849	288	0	84.223	6,87	1,08
ILIJAS	9.298	13.563	1.623	1.196	21.855	198	0	47.733	3,89	1,10
TRNOVO	2.007	0	0	487	2.841	0	0	5.335	0,44	1,03
UKUPNO OPĆINE	380.766	230.102	61.178	82.261	466.000	5.878	1	1.226.186	100,00	1,06
%	31,05	18,77	4,99	6,71	38,00	0,48	0,00	100,00	99,93	
INDEX 2012/2011	1,05	1,12	1,05	1,05	1,04	0,97	1,00	1,06		
OSTALO:										
POMOĆ U TROŠ. LIJEČ. I NAB. ORT. POMAGALA								0	0,00	
TROŠKOVI KOMISIJE ZA OCJENU OŠTEĆENJA ORGANIZMA								885	100,00	1,24
UKUPNO OSTALO								885	0,07	1,24
UKUPNO KANTON								1.227.071	100,00	1,06

LEGENDA :

1. Lična invalidnina
2. Lična novčana primanja za lica iz član 54. stav 3. Zakona
3. Dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica
4. Ortopedski dodatak
5. Porodična invalidnina
6. Zdravstvena zaštita
7. Bankarske usluge

*Prosječno mjesečno realizovana sredstva iz Budžeta Kantona Sarajevo po osnovu CŽR-a 364.141,00 KM

*Prosječno mjesečno realizovana sredstva iz primljenog granta od Federacije po osnovu CŽR-a 862.929,00 KM

III – ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

U okviru oblasti zaštite porodice sa djecom, a u skladu sa zakonskom regulativom, roditelji i djeca, odnosno porodice u Kantonu Sarajevo mogu ostvariti slijedeće oblike zaštite:

1. dodatak na djecu,
2. uvećani dodatak na djecu,
3. zdravstvena zaštita djeteta,
4. naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta,
5. novčanu pomoć za vrijeme trudnoće i porođaja žene-majke koja nije u radnom odnosu ili se nalazi na redovnom školovanju,
6. jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta,
7. pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci ili dodatnu ishranu za majku-dojilju,
8. subvencioniranje boravka djeteta/ce u ustanovama predškolskog odgoja.

Postupak za ostvarivanje naprijed navedenih prava po osnovu zaštite porodice sa djecom u prvom stepenu provode općinski organi uprave Kantona Sarajevo. U 2012 godini evidentirano je 30.829 korisnika koji su ostvarili naprijed navedena prava vezana za materijalna davanja i to:

1. Dodatak na djecu

Dodatak na djecu u 2012.godini ostvarilo je prosječno mjesečno 25.120 djece, od čega 13.969 djece dodatak u mjesečnom iznosu od 33,00 KM, odnosno 1% više u odnosu na 2011.godinu i 11.151 dijete uvećani dodatak u iznosu od 49,50 KM, odnosno 3% manje u odnosu na 2011.godinu. Najveći broj korisnika dodatka na djecu zabilježen je u Općini Novi Grad (5.954), a najmanji u Općini Trnovo (139). Index rasta broja korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u općini Novi Grad (index 2012/2011-1,05), dok je u ostalim općinama evidentiran index smanjenja broja korisnika, a najniži u Općini Trnovo (index 2012/2011-0,86).

2. Zdravstvena zaštita

Zdravstvenu zaštitu u 2012.godini prosječno mjesečno ostvarilo je 1.030 korisnika u iznosu od 20,00 KM po korisniku. Broj korisnika zdravstvene zaštite porastao je za 10% u odnosu na 2011.godinu. U ukupnom broju korisnika ovaj oblik zaštite učestvuje sa 3,34%. Najveći broj korisnika ovog prava zabilježen je u Općini Novi Grad (260), a najmanji u Općini Trnovo (3). Index rasta broja korisnika ovog prava u odnosu na 2011.godinu evidentiran je u svim općinama Kantona Sarajevo, izuzev Općine Novo Sarajevo (index 2012/2011-0,80) i Hadžići (index 2012/2011-0,97).

3. Naknada umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu

Naknadu umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta ostvarile su prosječno mjesečno 1.944 korisnice u prosječnom mjesečnom iznosu od 360,00 KM koji se u skladu sa Odlukom Vlade Federacije BiH mjesečno usklađuje sa porastom troškova života. Broj korisnica ovog prava povećan je za 4% u odnosu na 2011.godinu. U ukupnom broju korisnica ovaj oblik zaštite učestvuje sa 6,31%. Najveći broj korisnica ovog prava zabilježen je u Općini Novi Grad (567), a najmanji u Općini Trnovo (3). U svim općinama Kantona Sarajevo došlo je do porasta broja korisnica ovog prava. Najveći index rasta broja korisnica evidentiran je u Općini Ilijaš (index 2012/2011-1,17) i Općini Trnovo (index 2012/2011-1,14). Index smanjenja ovog prava evidentira se u Općini Centar (index 2012/2011-0,94) i Novo Sarajevo (index 2012/2011-0,97).

4. Novčana pomoć za vrijeme trudnoće ženi-majci koja nije u radnom odnosu

Novčanu pomoć za vrijeme trudnoće, porođaja ženi-majci koja nije u radnom odnosu ili se nalazi na redovnom školovanju ostvarilo je 1.877 korisnica u iznosu od 120,00 KM. Broj korisnica ovog prava smanjen je za 2% u odnosu na 2011.godinu. U ukupnom broju korisnica ovaj oblik zaštite učestvuje sa 6,09 %. Najveći broj korisnica ovog prava zabilježen je u Općini Novi Grad (516), a najmanji u Općini Trnovo (6). Najveći index rasta korisnica ovog prava zabilježen je u Općini Novo Sarajevo (index 2012/2011-1,13) i Vogošća (index 2012/2011-1,06). Index smanjenja broja korisnica evidentiran je u ostalim općinama Kantona Sarajevo, a najniži index u odnosu na 2011.godinu zabilježen je u Općini Trnovo (index 2012/2011-0,50).

5. Jednokratna pomoć za opremu novorođenog djeteta

Jednokratnu pomoć za opremu novorođenog djeteta prosječno mjesečno ostvarilo je 93 korisnice u iznosu od 210,00 KM. Broj korisnica ovog prava porastao je za 11% u odnosu na 2011.godinu. U ukupnom broju korisnica ovaj oblik zaštite učestvuje sa 0,30 %. Najveći broj korisnica ovog prava zabilježen je u Općini Novi Grad (26), dok u Općini Trnovo nije evidentirana nijedna korisnica ovog prava. Najveći index rasta korisnica ovog prava od 1,29 zabilježen je u Općini Vogošća, a najniži u Općini Novo Sarajevo 0,95.

6. Pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci ili dodatna ishrana za majku-dojilju

Pravo na prehranu djeteta do šest mjeseci ili dodatnu ishranu za majku-dojilju u 2012.godini ostvarilo je prosječno mjesečno 522 korisnice u iznosu od 48,00 KM. Broj korisnica ovog prava porastao je za 5% u odnosu na 2011.godinu. U ukupnom broju korisnica ovaj oblik zaštite učestvuje sa 1,69 %. Najveći broj korisnica ovog prava zabilježen je u Općini Novi Grad (157), a najmanji u Općini Trnovo (1). Najveći index rasta korisnica ovog prava od 1,22 zabilježen je u Općini Stari Grad, a najniži index 0,58 u Općini Trnovo.

7. Subvencioniranje troškova boravka djeteta u predškolskim ustanovama

Subvencioniranje troškova smještaja djeteta u predškolskim ustanovama ostvarilo je prosječno mjesečno 243 korisnika i to: 152 korisnika (100%) subvencioniranje u iznosu od 210,00 KM, 40 korisnika (50%) subvencioniranja u iznosu od 70,00 KM i 52 korisnika (30%) subvencioniranja u iznosu od 42,00 KM. Broj korisnika ovog prava smanjen je za 8% u odnosu na 2011.godinu. U ukupnom broju korisnika ovaj oblik zaštite učestvuje sa 0,79%. Najveći index rasta ovog prava zabilježen je u Općini Stari Grad (index 2012/2011-1,87), a najniži u Općini Novo Sarajevo (index 2012/2011-0,84).

Osnov za utvrđivanje visine naprijed navedenih materijalnih davanja u oblasti zaštite porodice sa djecom je prosječna neto plaća ostvarena u Kantonu Sarajevo ostvarena u prethodnoj godini pomnožena sa odgovarajućim koeficijentom koja prema Uredbi o visini koeficijenta za obračun prosječne neto plaće ostvarene u Kantonu Sarajevo u 2011.godini donesenoj od strane Vlade Kantona Sarajevo iznosi 600,00 KM.

Statistički prikaz broja korisnika po općinama Kantona Sarajevo, oblicima zaštite i realizovanim novčanim sredstvima po istim u 2012.godini dati su u tabeli 3.1. i 3.2. tabele sadrže i indekse 2012/2011. godine s ciljem praćenja stanja u oblasti zaštite porodice sa djecom, odnosno broja korisnika po propisanim pravima i izdvojenim budžetskim sredstvima po istim.

Iz statističkih podataka prezentovanih u tabeli 3.1. evidentno je da je ukupan broj korisnika po osnovu zaštite porodice sa djecom (30.829) u 2012.godini u odnosu na 2011.godinu ostao na istom nivou (index 2012/2011-1,00). Najveće povećanje broja korisnika zabilježeno je među korisnicama prava na jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta (11%) i subvencioniranje troškova obdaništa (8%). Smanjenje broja korisnika za 3% evidentiran je među korisnicima uvećanog dječijeg dodatka i korisnicama novčane pomoći ženi-majci koja nije u radnom odnosu za 2%.

Iz tabele 3.2. u kojoj je dat pregled realizovanih sredstava po osnovu zaštite porodice sa djecom, vidljivo je da je u 2012.godini visina prosječno mjesečno realizovanih sredstava po oblicima materijalnih davanja iznosila 2.970.434,00 KM. Najveći iznos sredstava iz Budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od 1.519.690,00 KM izdvojen je na ime naknade umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu i dodatka na djecu 1.086.180,00 KM, a najmanji za zdravstvenu zaštitu djece u iznosu od 20.543,00 KM i jednokratne novčane pomoći za opremu novorođenog djeteta u iznosu od 19.340,00 KM.

Tabela broj 3.1. Pregled broja korisnika po osnovu zaštite porodice sa djecom u 2012.godini

OPĆINA	PROSJEČNI MJESEČNI BROJ KORISNIKA								UKUPNO	%	INDEX 2012/2011
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.			
STARI GRAD	898	835	72	178	174	8	44	34	2.243	7,28	0,98
CENTAR	1.048	995	147	274	185	8	40	28	2.725	8,84	0,97
NOVO SARAJEVO	1.181	1.586	92	354	227	9	45	37	3.531	11,45	0,98
NOVI GRAD	3.359	2.595	260	567	516	26	157	87	7.567	24,55	1,05
ILIDŽA	2.847	2.035	254	309	271	14	77	13	5.820	18,88	0,97
HADŽIĆI	1.602	926	81	75	200	10	63	14	2.971	9,64	1,00
VOGOŠĆA	1.185	1.166	53	123	148	8	41	17	2.741	8,89	0,99
ILIJAS	1.784	939	68	61	150	10	54	13	3.079	9,99	0,99
TRNOVO	65	74	3	3	6	0	1	0	152	0,49	0,85
UKUPNO OPĆINE	13.969	11.151	1.030	1.944	1.877	93	522	243	30.829	100,00	1,00
%	45,31	36,17	3,34	6,31	6,09	0,30	1,69	0,79	100,00		
INDEX 2012/2011	1,01	0,97	1,10	1,04	0,98	1,11	1,05	1,08	0,98		
UKUPNO KANTON									30.829	100,00	1,00

LEGENDA :

1. Dodatak na djecu
2. Uvećani dodatak na djecu
3. Zdravstvena zaštita djece
4. Naknada umjesto plaće ženi - majci u radnom odnosu
5. Novčana pomoć ženi majci koja nije u radnom odnosu
6. Jednokratna novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta
7. Pomoć u prehrani djeteta do 6 mjeseci ili dodatna ishrana za majku-dojilju
8. Subvencija obdaništa

Tabela broj 3.2. Pregled realizovanih sredstava po osnovu zaštite porodice sa djecom u 2012. godini (KM)

OPĆINA	PROSJEČNO MJESEČNO REALIZOVANA SREDSTVA							UKUPNO	%	INDEX 2012/2011	
	1	2	3	4	5	6	7				
STARI GRAD	33.183	45.087	1.437	140.951	22.188	1.575	1.952	246.373	8,45	1,05	
CENTAR	37.447	54.322	2.933	219.388	24.024	1.663	2.573	342.350	11,74	0,99	
NOVO SARAJEVO	41.124	81.444	1.800	261.569	29.940	1.803	3.244	420.924	14,43	0,96	
NOVI GRAD	131.424	155.554	5.197	468.340	71.800	5.513	6.583	844.411	28,95	1,03	
ILIDŽA	93.189	101.353	5.072	230.253	35.837	2.905	4.334	472.943	16,21	1,01	
HADŽIĆI	54.919	47.259	1.625	58.268	25.717	2.170	1.715	191.673	6,57	1,01	
VOGOŠĆA	39.113	57.725	1.062	92.146	18.394	1.628	1.778	211.846	7,26	1,00	
ILIJAS	59.924	47.076	1.352	45.940	18.585	2.048	1.563	176.488	6,05	1,04	
TRNOVO	2.266	3.771	65	2.835	700	35	102	9.774	0,34	0,90	
UKUPNO OPĆINE	1.086.180		20.543	1.519.690	247.185	19.340	23.844	2.916.782	100,00	1,01	
%	37,24		0,70	52,10	8,47	0,66	0,82	100,00	98,19		
INDEX 2012/2011	0,96		1,08	1,05	0,98	1,10	1,00	1,01			
OSTALO:											
SUBVENCIJA OBDANIŠTA								26.234	48,90	0,99	
POM. U PREHRANI DJET. ILI DOD. HRANA ZA MAJKE								26.168	48,77	1,09	
OBILJEŽAVANJE DJEČIJE NEDJELJE								1.250	2,33	1,00	
UKUPNO OSTALO								53.652	1,81	100,00	1,04
UKUPNO KANTON								2.970.434	100,00	1,01	

LEGENDA :

1. Dodatak na djecu
2. Uvećani dodatak na djecu
3. Zdravstvena zaštita djece
4. Naknada umjesto plaće ženi - majci u radnom odnosu
5. Novčana pomoć ženi - majci koja nije u radnom odnosu
6. Jednokratna novčana pomoć za opremu novorođenog djeteta
7. PTT i ostali troškovi

IV – ZBIRNI PREGLED BROJA KORISNIKA I REALIZOVANA SREDSTVA ZA PRIMJENU FEDERALNOG I KANTONALNOG ZAKONA U 2012.GODINI

U tabeli 4.1 dat je pregled ukupnog broja korisnika po svim vidovima zaštite. Evidentno je, da je od prosječnog mjesečnog broja korisnika (50.801), udio korisnika socijalne zaštite je 14.551 (28,64%), korisnika zaštite civilnih žrtava rata 5.421 (10,67%) i korisnika zaštite porodice sa djecom 30.829 (60,69%).

Iz Izvještaja je evidentno da je u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu broj korisnika po osnovu Zakona i podzakonskih akata povećan broj korisnika u oblasti socijalne zaštite za 5% (index 2012/2011 – 1,05), smanjen u oblasti zaštite porodice sa djecom za 1% (index 0,99), a da je u oblasti civilnih žrtava rata broj korisnika ostao na nivou 2011.godine (index 2012/2011 - 1,00).

Posmatrano po općinama, zabilježeno je povećanje ukupnog broja korisnika za 1,00%. (index 2012/2011-1,01). Pri tome najveći prosječni mjesečni broj korisnika evidentiran je u Općini Novi Grad 13.178, a najmanji u Općini Trnovo 471. U svim općinama Kantona Sarajevo zabilježeno je povećanje broja korisnika u odnosu na 2011.godinu, izuzev Općine Centar, u kojoj se bilježi smanjenje broja korisnika za 1%.

Ako se posmatra udio ukupnog broja korisnika prema broju stanovnika općine, vidi se da su iznad prosjeka Kantona (11,53%) općine: Ilijaš 21,58%, Trnovo 19,05%, Hadžići 17,29%, Vogošća 15,10%, Ilidža 14,99%, a ispod prosjeka Kantona općine: Stari Grad 9,69%, Novi grad 10,50%, Novo Sarajevo 8,78% i Centar Sarajevo 7,51%.

(Podaci o broju stanovnika općina Kantona Sarajevo, kao i broj zaposlenog i nezaposlenog stanovništva preuzeti su iz (Biltena statističkog pregleda decembar 2012.godine JU «Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo».)

Posmatrano po prosječno mjesečno realizovanim sredstvima za pojedinačne oblike zaštite, u tabeli 4.2. vidljivo je da je udio sredstava za socijalnu zaštitu u ukupno izdvojenim sredstvima 26,75% (1.533.178,00 KM), za zaštitu civilnih žrtava rata 21,41% (1.227.071,00 KM) i oblasti zaštite porodice sa djecom 51,83% (2.970.434,00 KM). U odnosu na 2011. godinu u 2012. godini za oblast socijalne zaštite i oblast civilnih žrtava rata izdvojeno je 6% više finansijskih sredstava, a za zaštitu porodice sa djecom 1% više sredstava nego u predhodnoj izvještajnoj godini.

I na kraju, ukupan broj korisnika u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu povećan je za 1%, dok je visina izdvojenih finansijskih sredstava za primjenu Zakona i podzakonskih akata u 2012. godini za 3% više.

Tabela broj 4.1. Pregled ukupnog broja korisnika po osnovu zakona u 2012. godini

OPĆINA	PROSJEČNI MJESEČNI BROJ KORISNIKA				%	INDEX 2012/2011	Br. korisnika/ br.stanovnika (%)	Stan. Općine / Kantona (%)
	1	2	3	UKUPNO				
STARI GRAD	1.711	447	2.243	4.401	8,69	1,02	10,42	9,69
CENTAR	1.736	735	2.725	5.196	10,26	0,99	7,51	15,88
NOVO SARAJEVO	2.079	862	3.531	6.472	12,77	1,00	8,78	16,77
NOVI GRAD	3.857	1.754	7.567	13.178	26,01	1,04	10,50	28,58
ILIDŽA	2.397	837	5.820	9.054	17,87	1,00	14,99	13,69
HADŽIĆI	745	215	2.971	3.931	7,76	1,01	17,29	5,17
VOGOŠĆA	759	342	2.741	3.842	7,58	1,01	15,10	5,35
ILIJAS	849	194	3.079	4.122	8,14	1,00	21,58	4,31
TRNOVO	294	25	152	471	0,93	1,02	19,05	0,55
UKUPNO OPĆINE	14.427	5.411	30.829	50.667	100,00	1,01	11,50	100,00
INDEX 2012/2011	1,05	0,99	1,00	1,01	99,74		1,00	
OSTALO	124	10	0	134	0,26	0,80	0,03	
INDEX 2012/2011	134,00	0,67	0	0,80				
UKUPNO KANTON	14.551	5.421	30.829	50.801	100,00	1,01	11,53	
%	28,64	10,67	60,69	100,00				
INDEX 2012/2011	1,05	0,99	1,00	1,01				

LEGENDA :

1. Socijalna zaštita
2. Zaštita civilnih žrtava rata
3. Zaštita porodice sa djecom

Tabela broj 4.2. Pregled realizovanih sredstava za primjenu zakona u 2012. godini (KM)

OPĆINA	PROSJEČNO MJESEČNO REALIZOVANA SREDSTVA				UKUPNO 2012	%	Index 2012/2011
	1	2	3	UKUPNO			
STARI GRAD	135.711	99.478	246.373	481.562	5,778.744	9,09	1,04
CENTAR	150.206	151.482	342.350	644.038	7,728.456	12,15	1,01
NOVO SARAJEVO	157.708	198.027	420.924	776.659	9,319.908	14,66	1,00
NOVI GRAD	271.642	401.627	844.411	1,517.680	18,212.160	28,64	1,05
ILIDŽA	169.519	184.596	472.943	827.058	9,924.696	15,61	1,03
HADŽIĆI	84.419	53.685	191.673	329.777	3,957.324	6,22	1,02
VOGOŠĆA	69.798	84.223	211.846	365.867	4,390.404	6,90	1,03
ILIJAS	92.792	47.733	176.488	317.013	3,804.156	5,98	1,05
TRNOVO	24.658	5.335	9,774	39.767	477.204	0,75	1,05
UKUPNO OPĆINE	1.156.453	1,226.186	2,916.782	5,299.421	63,593.052	100,00	1,03
INDEX 2012/2011	1,05	1,06	1,01	0,99		92,47	
OSTALO	376.725	885	53.652	431.262	5,175.144	7,53	1,09
INDEX 2012/2011	1,10	0,61	1,04	1,08			
UKUPNO KANTON	1,533.178	1,227.071	2,970.434	5,730.683	68,768.196	100,00	1,03
%	26,75	21,41	51,83	100,00			
INDEX 2012/2011	1,06	1,06	1,01	1,03			

LEGENDA :

1. Socijalna zaštita
2. Zaštita civilnih žrtava rata
3. Zaštita porodice sa djecom